

32001L0102

10.1.2002

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 6/45

SMERNICA RADY 2001/102/ES

z 27. novembra 2001,

ktorá mení a dopĺňa smernicu 1999/29/ES o nežiadúcich látkach a produktoch vo výžive zvierat

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 1999/29/ES z 22. apríla 1999 o nežiadúcich látkach a produktoch vo výžive zvierat⁽¹⁾, najmä na jej článok 10 bod a),

so zreteľom na návrh Komisie,

keďže:

- (1) Smernica 1999/29/ES ustanovuje, že sa krmne suroviny smú viesť do obehu na území spoločenstva, iba ak sú nezávadné, pravé a v predajnej kvalite.
- (2) Názov „dioxíny“ zahŕňa skupinu 75 polychlórovaných dibenzo-p-dioxínov („PCDD“) a 135 polychlórovaných dibenzo-furánových („PCDF“) kongenerov, z ktorých 17 sa považuje za toxické. Najtoxickjším kongenerom je 2,3,7,8 – tetrachlórdibenzo-p-dioxín (TCDD) označený Medzinárodným úradom pre výskum rakoviny a inými renomovanými medzinárodnými organizáciami ako známy karcinogén pre ľudí. Vedecký výbor pre výživu („SCF“) v súčinnosti so Svetovou zdravotníckou organizáciou („WHO“) dospeli k záveru, že sa karcinogénne účinky dioxínov neprejavujú pod určitými prahovými hodnotami. Ostatné škodlivé účinky, ako sú endometrióza, neurotické správanie a imunosupresívne účinky sa objavujú pri oveľa nižších obsahoch a preto sa považujú za dôležité pri stanovení prípustného príjmu.
- (3) Polychlórované bifenyle („PCB“) je skupina 209 rôznych kongenerov, ktoré sa dajú rozdeliť do dvoch skupín podľa svojich toxikologických vlastností: 12 kongenerov vykazuje vlastnosti podobné vlastnostiam dioxínov a preto sa často označujú ako „dioxínu podobné PCB“. Ostatné PCB nevykazujú toxicitu podobnú dioxínom, ale majú odlišný toxikologický profil.
- (4) Každý kongener dioxínov alebo dioxínu podobných PCB predstavuje rozdielnu úroveň toxicity. Na účely sumariácie toxicity týchto rozdielnych kongenerov sa zaviedla koncepcia faktorov ekvivalencie toxicity („TEC“), ktorá má napomôcť pri hodnotení rizika a regulačnej kontroly. To znamená, že analytické výsledky týkajúce sa

všetkých 17 dioxínových kongenerov a 12 kongenerov dioxínu podobných PCB sú vyjadrené merateľnou jednotkou: „koncentrácia ekvivalentu toxicity TCDD“ („TEQ“).

- (5) Dioxíny a PCB sú výnimočne odolné voči chemickej a biologickej degradácii a preto zotrávajú v životnom prostredí a akumulujú sa v krmivovom a potravinovom reťazci.
- (6) Rozloženie dioxínov, PCB a dioxínu podobných PCB v životnom prostredí spôsobuje kontamináciu prostredia majúcu vplyv na všetky pozemné rastliny, ktoré slúžia priamo ako pasva alebo sa používajú ako krmne suroviny na kŕmenie zvierat a taktiež na krmivový reťazec vo vodnom prostredí. Toto sa taktiež vzťahuje na pôdu, ktorá môže spôsobiť kontamináciu kŕmnych surovín alebo môže byť priamo požívaná zvieratami. Okrem základnej kontaminácie prostredia sa môže vyskytnúť aj priame náhodné znečistenie kŕmnych surovín spôsobené vypustením dioxínov z priemyselných činností na určitom mieste, kontaminácia kŕmnych surovín počas ich výroby, spracovania alebo prepravy a nelegálnymi aktivitami alebo chybami riadenia počas výroby krmív.
- (7) Viac ako 90 % vystavenia ľudí vplyvu dioxínu pochádza z potravín. Potraviny živočíšneho pôvodu bežne predstavujú približne 80 % z celkového vplyvu vystavenia. Dioxín, ktorý zaťažuje zvieratá, pochádza hlavne z krmív. Preto krmivá a v niektorých prípadoch pôda sa považujú za potenciálne zdroje dioxínov.
- (8) Výbor pre výživu SCF prijal 30. mája 2001 stanovisko vzhľadom na odhadnutie rizika u dioxínov a dioxínu podobných PCB v potrave. Jedná sa o aktualizáciu na základe vedeckých informácií dostupných od prijatia stanoviska SCF vzhľadom na túto vec 22. novembra 2000. SCF ustanovil na dioxíny a dioxínu podobných PCB prípustný týždenný príjem („TWI“) 14 pg WHO-TEQ/kg telesnej hmotnosti. Z odhadovania vystavenia vyplýva, že značná časť obyvateľov Spoločenstva má príjem dioxínov v potravinách vyšší ako je prípustný príjem.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 115, 4.5.1999, s. 32.

- (9) Zníženie vystavenia ľudí vplyvom dioxínov cez spotrebu potravín je dôležité a potrebné pri zaistení ochrany spotrebiteľa. Keďže kontaminácia potravín nadväzuje priamo na kontamináciu krmív, je potrebné prijať integrovaný prístup k zníženiu výskytu dioxínu v potravinovom reťazci, t. j. od krmných surovín cez živočíšnu výrobu až k ľuďom. Zavedenie opatrení týkajúcich sa krmných surovín a krmív je preto rozhodujúcim krokom k zníženiu prijímania dioxínu u ľudí.
- (10) Vedecký výbor pre výživu zvierat („SCAN“) dostal požiadavku vyjadriť sa vzhľadom na zdroje kontaminácie krmív dioxínom a PCB vrátane dioxínu podobných PCB, vystavenia zvierat produkujúcich potraviny vplyvom dioxínu a PCB, prenosu týchto zlúčenín do potravín živočíšneho pôvodu a vzhľadom na akýkoľvek dopad dioxínu a PCB prítomný v krmivách na zdravie zvierat. 6. novembra 2000 SCAN prijal stanovisko. Identifikoval rybiu múčku a rybí olej ako najviac kontaminované krmné suroviny súčasne so silnejšie kontaminovanými produktmi európskeho pôvodu. Živočíšny tuk bol identifikovaný ako ďalšia najväčšie kontaminovaná surovina. Všetky ostatné krmné suroviny živočíšneho alebo rastlinného pôvodu vykázali relatívne nízku úroveň dioxínovej kontaminácie. Objemové krmivo predstavuje široký rozsah dioxínovej kontaminácie, a to v závislosti od miesta, stupňa kontaminácie pôdy alebo od vystavenia znečisťovanému vzduchu.
- (11) Je potrebné prijať opatrenia s cieľom znížiť prítomnosť a eliminovať kontamináciu prostredia dioxínom s cieľom znížiť vplyv znečisteného prostredia na kontamináciu krmných surovín. SCAN odporučil medzi iným, aby sa kládol dôraz na zníženie vplyvu najviac kontaminovaných krmných surovín na celkovú kontamináciu výživy.
- (12) Najvyššie prípustné obsahy dioxínu a dioxínu podobných PCB môžu byť vhodným nástrojom na zabránenie neúnosne vysokej miery vystavenia vplyvu dioxínu na zvieratá a na zabránenie distribúcie krmív s príliš vysokou úrovňou kontaminácie napr. v prípadoch náhodného znečistenia a vystavenia. Okrem toho, ustanovenie najvyšších prípustných obsahov je nevyhnutné pri implementácii regulačného systému kontroly a na zaistenie jednotného uplatňovania.
- (13) Opatrenia založené len na stanovení najvyšších prípustných obsahov na dioxíny a dioxínu podobných PCB v krmivách nebudú dostatočne účinné na zníženie vystavenia človeka vplyvom dioxínov, až kým sa tieto obsahy nestanovia tak nízko, že väčšina dodávok krmív bude musieť byť označená ako nevhodná na výživu zvierat. Všeobecne sa zistilo, že na aktívne zníženie prítomnosti dioxínov v krmivách je potrebné spomínané najvyššie prípustné obsahy doplniť o opatrenia ustanovujúce aktívny prístup vrátane akčných obsahov a cieľových obsahov na krmivá v kombinácii s opatreniami na zníženie emisií. Cieľové obsahy označujú obsahy, ktoré sa majú dosiahnuť z dôvodu skutočného zníženia vystavenia väčšiny obyvateľstva pod hodnotu TWI ustanovenú SCF. Akčné obsahy sú nástrojom pre kompetentné úrady a podnikateľov na identifikáciu prípadov, kedy je potrebné identifikovať zdroje kontaminácie a uskutočniť opatrenia na ich obmedzenie alebo elimináciu, a to nielen v prípadoch nedodržania tejto smernice, ale taktiež ak sa zistí, že obsahy dioxínu sú významne nad bežnými úrovňami základnej kontaminácie prostredia. Toto bude mať za následok postupné zníženie obsahov dioxínu v krmivách a nakoniec sa dosiahnu cieľové obsahy. Odporúčanie Komisie vzhľadom na túto záležitosť je preto adresované členským štátom.
- (14) Z toxikologického hľadiska však akýkoľvek obsah, ktorý sa vzťahuje na dioxíny, furány a dioxínu podobné PCB, zatiaľ predstavuje len najvyššie prípustné obsahy ustanovené na dioxíny a furány a nie na dioxínu podobné PCB, keďže o ich výskyte sú k dispozícii iba obmedzené údaje. Napriek tomu bude monitorovanie naďalej prebiehať, a to najmä vzhľadom na prítomnosť dioxínu podobných PCB s cieľom zahrnúť ich do najvyššie prípustných obsahov.
- (15) Nepripustnosť obsahu dioxínu v krmivách je potrebné odhadnúť vzhľadom na súčasnú základnú úroveň kontaminácie, ktorá sa líši od jedného druhu krmnej suroviny k druhému. Najvyššie prípustné obsahy sa ustanovia s ohľadom na základnú úroveň kontaminácie, nekompromisne, ale uskutočniteľne.
- (16) Aby sa zaistilo, že všetci podnikatelia v potravinovom a krmivovom reťazci naďalej vynakladajú najvyššie možné úsilie a robia, čo je potrebné, aby obmedzili prítomnosť dioxínov v krmivách a potravinách, je potrebné najvyššie prípustné obsahy po určitom čase prehodnotiť s cieľom stanoviť ich nižšie. Do roku 2006 by sa mala dosiahnuť celková redukcia vystavenia človeka vplyvu dioxínov o viac ako 25 %.
- (17) Krmne zmesi a krmné suroviny rastlinného pôvodu bežne neobsahujú vysoké obsahy dioxínu. Keďže sú krmné suroviny rastlinného pôvodu najrozšírenejšou zložkou vo výžive mnohých druhov zvierat, je potrebné ustanoviť najvyššie prípustné obsahy aj na tieto krmné suroviny. Čím citlivejšou je metóda analýzy, tým finančne a časovo náročnejšou je analýza na kontrolu dioxínu. Keďže je potrebné vykonať analýzu čo najväčšieho počtu vzoriek, navrhované najvyššie prípustné obsahy sú mierne vyššie ako bežné základné obsahy prostredia, keďže tieto sú ustanovené ako horné hranice obsahov.

- (18) Najdôležitejšie je však znížiť celkové obsahy dioxínovej kontaminácie v krmivách. Z tohto dôvodu je rozhodne potrebné zakázať zmiešavanie krmných surovín a krmív zodpovedajúcich najvyšším prípustným obsahom s krmnými surovinami/krmivami, ktoré presahujú tieto najvyššie prípustné obsahy.
- (19) Smernica 1999/29/ES sa preto podľa toho mení a dopĺňa.
- (20) Stály výbor pre krmivá zatiaľ nedoručil priaznivé stanovisko. Komisia z tohto dôvodu zatiaľ nemohla prijať uznesenia, ako sa očakávalo podľa postupov ustanovených v článku 13 smernice 1999/29/ES,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Týmto sa prílohy I a II k smernici 1999/29/ES menia a dopĺňajú v súlade s prílohou k tejto smernici.

Článok 2

1. Členské štáty prijímú a uverejnia najneskôr do 1. júla 2002 zákony, iné právne predpisy a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom budú informovať Komisiu.

Budú uplatňovať tieto ustanovenia od 1. júla 2002.

Keď členské štáty prijímú tieto opatrenia, tieto budú obsahovať odkaz na túto smernicu alebo ich bude sprevádzať takýto odkaz pri príležitosti ich úradného uverejnenia.

Metodiku týchto odkazov ustanovia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 3

1. Ustanovenia podľa článku 1 sa po prvýkrát prehodnotia a zaktualizujú najneskôr do 31. decembra 2004 vo svetle nových skutočností vzhľadom na prítomnosť dioxínu a dioxínu podobných PCB, a to najmä so zreteľom na začlenenie dioxínu podobných PCB do ustanovených obsahov.

2. Ustanovenia podľa článku 1 budú následne prehodnotené a zaktualizované najneskôr do 31. decembra 2006 so zámerom podstatne znížiť najvyššie prípustné obsahy.

Článok 4

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenských*.

Článok 5

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 27. novembra 2001

Za Radu
predseda

A. NEYTS-UYTTEBROECK

PRÍLOHA

Prílohy I a II ku smernici 1999/29/ES sa menia a dopĺňajú takto:

1. Článok 1 sa mení a dopĺňa takto:

a) v tabuľke, bod „B produkty“, bod 21 sa nahrádza takto:

Látky, produkty	Krmivá	Najvyšší prípustný obsah v mg/kg (ppm) krmiva v prepočte na 12 % vlhkosť
1	2	3
21. „21. Dioxín (suma polychlórovaných dibenzo-para-dioxínov (PCDD) a polychlórovaných dibenzo-furánov (PCDF) vyjadrených v ekvivalentoch toxicity Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), použitím WHO — TEF (faktory ekvivalencie toxicity, 1997)) PCDD/F	Všetky krmné suroviny rastlinného pôvodu vrátane rastlinných olejov a vedľajších produktov	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Mínérálie	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Živočíšny tuk vrátane mliečného a vajecného tuku	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Ostatné produkty zo suchozemských zvierat vrátane mlieka a produktov z mlieka, a vajec a produktov z vajec	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Rybí olej	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Ryby a iné vodné živočíchy, produkty a vedľajšie produkty z nich okrem rybieho oleja ⁽⁷⁾	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Krmné zmesi okrem krmív pre kožušinové zvieratá, krmív pre spoločenské zvieratá a krmív pre ryby	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(5,6)
	Krmivá pre ryby, Krmivá pre spoločenské zvieratá	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^{(5,6)*}

b) na konci prílohy I sa dopĺňajú nasledujúce poznámky pod čiarou:

⁽⁵⁾ Horná hranica koncentrácie; horné hranice koncentrácie sa vypočítajú za predpokladu, že všetky hodnoty rozdielných kongenerov, ktoré sú nižšie ako je medza stanoviteľnosti, sa rovnajú hodnote medze stanoviteľnosti.

⁽⁶⁾ Tieto najvyššie prípustné obsahy sa po prvýkrát budú aktualizovať pred 31. decembrom 2004 vo svetle nových skutočností vzhľadom na prítomnosť dioxínov a dioxínu podobných PCB najmä so zreteľom na zahrnutie dioxínu podobných PCB do ustanovených obsahov a opätovne sa budú aktualizovať do 31. decembra 2006 s cieľom podstatne znížiť najvyššie prípustné obsahy.

⁽⁷⁾ Na čerstvé ryby, ktoré sa priamo dodávajú a použijú bez predchádzajúceho spracovania, na výrobu krmív pre kožušinové zvieratá sa nevzťahujú najvyššie prípustné obsahy. Produkty, spracované živočíšne bielkoviny vyrobené z týchto kožušinových zvierat nemôžu byť uvedené do potravinového reťazca a je zakázané týmito výrobkami vykrmovať hospodárske zvieratá, ktoré sú chované, vykrmované alebo šľachtené na produkciu potravín.“

2. Príloha I sa mení a dopĺňa takto:

a) v tabuľke), bod 4 časť A sa nahrádza takto:

Látky, produkty	Krmivá	Najvyšší prípustný obsah v mg/kg (ppm) krmivá v prepočte na 12 % vlhkosť
1	2	3
4. „4. Dioxín (polychlórovaných dibenzo-para-dioxínov (PCDD) a polychlórovaných dibenzofuránov (PCDF) vyjadrených v ekvivalentoch toxicity Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), použitím WHO — TEF (faktory ekvivalencie toxicity, 1997)) PCDD/F	Všetky krmné suroviny rastlinného pôvodu vrátane rastlinných olejov a vedľajších produktov	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Minerálie	1,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Živočíšny tuk vrátane mliečného a vajecného tuku	2,0 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Ostatné produkty zo suchozemských zvierat vrátane mlieka a produktov z mlieka a vajec a produktov z vajec	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Rybí olej	6 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Ryby a iné vodné živočíchy, produkty a vedľajšie produkty z nich okrem rybieho oleja ⁽⁴⁾	1,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Krmné zmesi okrem krmív pre kožuštinové zvieratá, krmív pre spoločenské zvieratá a krmív pre ryby	0,75 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)
	Krmivá pre ryby, Krmivá pre spoločenské zvieratá	2,25 ng WHO-PCDD/F-TEQ/kg ^(2,3)

b) na konci časti A sa vypúšťa poznámka pod čiarou 2 a nahrádza sa nasledujúcimi poznámkami pod čiarou:

- „⁽²⁾ Horná hranica koncentrácie; horné hranice koncentrácie sa vypočítajú za predpokladu, že hodnoty rôznych kongenerov, ktoré sú nižšie ako je medza stanoviteľnosti, sa rovnajú hodnote medze stanoviteľnosti.
- ⁽³⁾ Tieto najvyššie prípustné limity sa po prvýkrát budú aktualizovať pred 31. decembrom 2004 vo svetle nových skutočností vzhľadom na prítomnosť dioxínov a dioxínu podobných PCB a najmä so zreteľom na zahrnutie dioxínu podobných PCB do ustanovených obsahov a opätovne sa budú aktualizovať do 31. decembra 2006 s cieľom podstatne znížiť najvyššie prípustné obsahy.
- ⁽⁴⁾ Na čerstvé ryby, priamo dodávané a používané bez predchádzajúceho spracovania na výrobu krmív pre kožuštinové zvieratá, sa nevzťahujú najvyššie prípustné obsahy. Produkty, spracované živočíšne bielkoviny vyrobené z týchto kožuštinových zvierat nemôžu byť uvedené do potravinového reťazca a je zakázané týmito výrobkami kŕmiť hospodárske zvieratá, ktoré sú chované, vykrmované alebo šľachtené na produkciu potravín.“